

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ปี 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถาพัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้ มีงานทำอย่างยั่งยืน และมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ดังนั้น การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันจะต้องมุ่งพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน

จากนโยบายและจุดเน้นในการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2555 ของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำใน 5 กลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชยกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านอำนวยการและอาชีพเฉพาะทาง ซึ่งเป็นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรใน หลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาพาณิชยกรรม ก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงาน สกร. ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพด้านพาณิชยกรรมมานำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ

การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้ และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ รวมทั้งสามารถนำจำนวนชั่วโมงที่ได้เรียนไปเทียบโอน เป็นผลการเรียนในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

การประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย เป็นอาชีพหนึ่งที่เน้นการให้บริการและให้การเสริมแต่ง ออกแบบทรงผมให้กับผู้มาใช้บริการบุรุษซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งการออกแบบทรงผม ตัดผม สระผม ซอยผม ย้อมผม และออกแบบทรงผม รวมทั้ง การตกแต่งร้าน เข้ากับสมัยนิยม เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้าและหากสามารถทำได้ครบวงจรก็จะสามารถดึงดูดลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนให้ความสำคัญกับความสวยงามและบุคลิกภาพที่ดีของตนเองมากขึ้น อาชีพความสวยความงามจึงเข้ามามีบทบาทในการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบุคลิกภาพให้ผู้คนได้มากขึ้น

ปัจจุบันธุรกิจการตัดผมชายครบวงจรได้ขยายการเปิดในทำเลธุรกิจต่างๆ มากขึ้นทั้งในอาคารสำนักงานให้เช่า และที่อยู่อาศัยคอนโดมิเนียม บริเวณโรงแรม บริเวณซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ที่ทำธุรกิจหรือพนักงานขององค์กรเหล่านั้น ทำให้ความต้องการทางด้านปริมาณของช่างตัดผม ขยายตัวมากขึ้น เป็นอาชีพหนึ่งที่คนในสังคมให้ความสนใจทั้งจากนักลงทุนใหม่ที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการทำผมมาก่อนเลย และผู้ที่ผ่านการเรียนวิชาชีพเสริมสวยแล้วอยากจะเป็นเจ้าของกิจการ เพราะเป็นธุรกิจที่ไม่มีความซับซ้อน ซึ่งสามารถเปิดดำเนินกิจการได้โดยง่าย อีกทั้งยังเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดีหากได้ทำเลที่ตั้งกิจการที่ดี และนับเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพสูงสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นอย่างดี

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงานเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง และคุณธรรมจริยธรรม
มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

-ผู้ที่ไม่มียาชีพ

-ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 32 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี	10	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	22	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน 2 ชั่วโมง (ทฤษฎี)

- 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย
- 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย
 - 1.2.1 ความต้องการ
 - 1.2.2 แรงงาน
 - 1.2.3 เครื่องมือ
 - 1.2.4 ทำเล / พื้นที่
 - 1.2.5ทุน
- 1.3 แหล่งเรียนรู้สถานประกอบการ

2. ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 22 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 22 ชั่วโมง)

2.1 ขึ้นฝึกทักษะการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย

- 2.1.1 การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การช่างตัดผมชาย
- 2.1.2 การออกแบบรูปทรงช่างตัดผมชาย
 - การตัดผมทรงนักเรียน
 - ทรงรองหวีนักเรียน
 - ทรงทรงต่ำ
 - ทรงทรงกลาง
 - ทรงทรงสูง

- การโกนหน้า
- โกนหนวด
- การขอยืมด้วยกรรไกรขอยืม
- กรรไกรตัดขอย

3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง (ทฤษฎี)

3.1 กฎระเบียบในการปฏิบัติตัวในร้านตัดผม

3.2 เทคนิคการบริหารร้านตัดผม

4. โครงการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง (ทฤษฎี)

4.1 ความสำคัญของโครงการ

4.2 ประโยชน์ของโครงการ

4.3 องค์ประกอบของโครงการ

4.4 การเขียนโครงการ

4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การสาธิต ทดลอง
- การฝึกปฏิบัติจริง
- ศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์ / ใบความรู้
- ศึกษาจากผู้รู้ และวิทยากร

สื่อการเรียนรู้

- เอกสาร / ใบความรู้
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ
3. การฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบทดสอบ
3. แบบสังเกตการฝึกปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมินการจบหลักสูตร

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. ผลงานการฝึกปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

การวัดผลประเมินผลการเรียน

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ

จบหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในการตัดผมและออกแบบทรงผมที่ทันสมัยสามารถสร้างรายได้อย่างมากมาย ในยุคเศรษฐกิจที่กำลังแย่ได้อย่างดี

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรช่างตัดผมชาย จำนวน 32 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย	1. บอกและอธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายได้ 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 3. บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 4. บอกทิศทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย	1. ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 3. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 4. ทิศทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพตัดผมชาย	1. วิทยากรอธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายและให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น 2. วิทยากรอธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ 3. ให้ผู้เรียนศึกษาดูงานจากผู้ประกอบธุรกิจร้านตัดผมชาย ประสบความสำเร็จ แหล่งเรียนรู้อื่นๆ นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และสรุปเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 4. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ทิศทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย	2 ชั่วโมง	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย	1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอธิบายหลักการ และวิธีการของช่างตัดผมชาย ได้อย่างถูกต้อง 2. ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อจัดเตรียม ใช้ และบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ในการตัดผมชายได้ 3. ผู้เรียนสามารถตัดผมทรงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับบุคลิกและใบหน้าได้	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตัดผม 1. คุณสมบัติที่ดีของช่างตัดผม (3) 1.1 จรรยาบรรณของช่างตัดผม 1.2 อนามัยเกี่ยวกับสุขภาพ 1.3 อนามัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพ 1.4 อุปกรณ์ของช่างตัดผม 1.5 การสุขาภิบาลของสถานที่ตัดผม 1.6 การปฐมพยาบาลเบื้องต้น 2. การเตรียมและการใช้วัสดุอุปกรณ์การตัดผมและการบำรุงรักษา (3)	กิจกรรม 1. การบรรยาย 2. การสาธิต ทดลอง 3. การฝึกปฏิบัติจริง 4. ศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์ / ใบความรู้ 5. ศึกษาจากผู้รู้ และวิทยากร สื่อการเรียนรู้ 1.เอกสาร / ใบความรู้ 2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร วัสดุ/อุปกรณ์	2 ชั่วโมง	22 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	4. ผู้เรียนสามารถสระผม ตัดผม ย้อมผม โกรกผม กัดสีผม ได้ถูกต้อง 5. ผู้เรียนสามารถซอยผม และ ไดรผมลักษณะฟรีสไตล์ ได้ถูกต้อง 6. ผู้เรียนมีทักษะการจัดการการทำงาน และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบัน และเตรียมตัวพร้อมเข้าสู่การประกอบอาชีพในอนาคตได้	3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผมและผิวหนัง (3) 3.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผม 3.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผิวหนัง 4. การตัดผมชาย 3 ทรงผมมาตรฐาน 4.1.การตัดผมมาตรฐานทรงสูง (3) 4. 1.1 ผมทรงนักเรียน 4. 1.2 ผมทรงสูงกระพุ่มสั้น 4. 1.3 ผมทรงกระพุ่มยาว 4.1.4 ผมทรงสูงไว้หวี 4.2. การตัดผมทรงกลาง (3) 4.2.1 ทรงกลาง รองทรงอังกฤษ ชั้นเดียว (รองทรงสูง) 4.2.2 ทรงกลาง รองทรงอังกฤษ สองชั้น (รองทรงต่ำ) 4.3. การตัดผมทรงต่าง (3) 4.3.1 ผมทรงต่ำจอนบาง 4.3.2 ผมทรงต่างจอนหนา 5. การออกแบบทรงผม 5.1. การซอยผม (3) 5.1.1. การซอยผมฟรีสไตล์ 5.1.2 การซอยผมตามสมัยนิยม 5.1.3 การซอยผมรากไทโร 5.1.4 การสไลด์ผมด้วยการกรรไกรและมีดโกน 5.2. การตัดผม (3) 5.2.1 หลักการตัดผม 5.2.2 การตัดผมให้ตั้ง	1. แบตเตอร์เลียน 2. ไดรเป่าผม 3. กรรไกรตัดผม 4. กระจกเงา 5. หวี แบบต่างๆ 6. ที่ม้วนผม 7. ผลิตภัณฑ์แต่งผม 8. โต๊ะ - เก้าอี้สำหรับตัดผม 9. เสื้อคลุมกันเปื้อน กระบวนการประเมินผล 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล 2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ 3. การฝึกปฏิบัติ เครื่องมือ 1 แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล 2. แบบทดสอบ 3. แบบสังเกตการฝึกปฏิบัติ เกณฑ์การประเมิน 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป 2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป 3. ผลงานการฝึกปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		5.2.3 การตัดผมสมัยนิยม 5.3. การย้อมสีผม (3) 5.3.1 หลักการย้อมสีผม 5.3.2 การย้อมสีผมธรรมดา 5.3.3 การย้อมสีผมตามสมัยนิยม 5.4. การสระ-ไดร์ผมและการนวดเพื่อสุขภาพ (5) 5.4.1 การสระผม – ไดร 5.4.2 การสระผมตัด,ผมย้อม 5.4.3 การนวดศีรษะ 5.4.4 การไดร์ผมฟรีสไตล์ 5.4.5 การไดร์ผมตามสมัยนิยม			
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย	1. สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายได้ 2. สามารถกำหนดรูปแบบในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายได้	1. การประกอบอาชีพ 1.1 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.2 การจัดตกแต่งหน้าร้าน 1.3 การบริการ 1.4 การจัดการ จัดซื้ออุปกรณ์ตัดผมและผลิตภัณฑ์แต่งผม 1.5 การคำนวณราคาต้นทุนและการกำหนดราคาค่าบริการได้ 2. เทียบัญญัติแต่งผมและการขออนุญาตเปิดร้าน	1. วิทยากรอธิบายความแตกต่างการเลือกทำเลที่ตั้งร้าน การจัด ตกแต่งหน้าร้าน การคิดราคาต้นทุน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ประเภทและแหล่งของความเสียง จิตบริการ การตลาดความแตกต่างระหว่างการขายและการให้บริการ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกำหนดรูปแบบในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย 3. ศึกษาข้อมูลจริงจากการสัมภาษณ์ สอบถามจากสถานประกอบการในพื้นที่	3 ชั่วโมง	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการประกอบอาชีพ ธุรกิจตัดผมชาย	1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการเขียนโครงการอาชีพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนวางแผนการเขียนโครงการ แผนธุรกิจได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนโครงการอาชีพได้เหมาะสมและถูกต้อง 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการอาชีพ การวางแผน และแผนธุรกิจ 1.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ 1.2 การวางแผนและการเขียนโครงการ แผนธุรกิจ 1.3 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ 1.4 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ 2. การเขียนและการประเมินโครงการอาชีพ 2.1 การเขียนโครงการอาชีพ 2.2 การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงการอาชีพ	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการเขียนโครงการอาชีพ 2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ 4. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 5. วิทยากรประเมินโครงการอาชีพ แล้วให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 6. ให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป	3 ชั่วโมง	-

